

KODEKS ETYKI PSYCHOTERAPEUTY POLSKIEGO TOWARZYSTWA PSYCHOTERAPII PSYCHODYNAMICZNEJ

Preambuła

Dokonując wartościowania postępowania psychoterapeuty psychodynamicznego, różnicując etykę grupy zawodowej od indywidualnej moralności terapeuty i przyjmując wpływ nieświadomych procesów na jego aktywność, dopuszczamy wewnętrzną konfliktowość terapeuty w tym zakresie. Uznajemy więc, że świadoma deklaracja neutralności aksjologicznej terapeuty nie może obejmować jego wszystkich reakcji emocjonalnych na pacjenta.

Zasady ogólne

Psychoterapeuta psychodynamiczny wykonuje swoją pracę rzetelnie i uczciwie, z szacunkiem wobec pacjentów i współpracowników. Elementarnym warunkiem rzetelnej i uczciwej postawy psychoterapeuty psychodynamicznego jest należyte przygotowanie teoretyczne i osobowościowe, uwzględniające wpływ procesów nieświadomych na jego aktywność. Psychoterapeuta w swoich działaniach uwzględnia przede wszystkim dobro pacjenta, w kontekście relacji psychoterapeutycznej rozumiane jako zmiana funkcji psychicznych, sposobów jego zachowania, zaburzonych w świetle ogólnie przyjętych norm. Zasada dbałości o dobro pacjenta obowiązuje także po skończeniu relacji psychoterapeutycznej. Psychoterapeuta psychodynamiczny podczas procesu leczenia nie narzuca pacjentom, w sposób świadomy, własnego systemu przekonań i wartości, jak również szanuje prawo pacjenta do posiadania własnych, odmiennych przekonań. Psychoterapeuta psychodynamiczny nie znajduje podstaw aksjologicznych do równoczesnego uprawiania psychoterapii o różnym podłożu teoretycznym. Jeśli pacjent wymaga psychoterapii wywodzącej się z innego paradygmatu, psychoterapeuta kieruje go do odpowiedniego w tej dziedzinie specjalisty.

Tajemnica i poufność

Psychoterapeuta psychodynamiczny ma obowiązek dbać o tajemnicę procesu psychoterapeutycznego, co oznacza zachowanie poufności wszystkich informacji przekazywanych przez pacjenta oraz faktu jego udziału w procesie psychoterapii. Tajemnica może być uchylona, na prośbę pacjenta lub (jeśli to możliwe) po wcześniejszym poinformowaniu pacjenta, wówczas gdy istnieje niebezpieczeństwo związane z zagrożeniem jego życia lub życia czy zdrowia innych osób. Psychoterapeuta musi uzyskać zgodę pacjenta na dokonanie zapisu elektronicznego sesji oraz przed użyciem materiałów pochodzących z zapisu psychoterapii do celów szkoleniowych, konferencyjnych, certyfikacyjnych. Materiał uzyskany w pracy z pacjentem musi być starannie zabezpieczony przed możliwością zidentyfikowania pacjenta.

Superwizja i rozwój zawodowy

Psychoterapeuta psychodynamiczny zobowiązany jest do korzystania z superwizji swojej pracy zawodowej, jak również do współpracy z innymi specjalistami w celu dbania o jakość prowadzonych procesów terapeutycznych i minimalizowania ryzyka popełniania błędów. Obowiązkiem psychoterapeuty psychodynamicznego jest rozwijanie swoich umiejętności zawodowych, poszerzanie wiedzy, a także dbanie o swoją kondycję psychiczną i zdrowie fizyczne. Psychoterapeuta nie powinien podejmować pracy w czasie, w którym nie jest zdolny do podejmowania odpowiedniej oceny sytuacji. Superwizor dba o transparentność w procesie superwizji, unika sytuacji, które mogą zakłócić relacje z superwizowanym psychoterapeutą.

Konflikt interesów

W sytuacji wystąpienia sprzecznych interesów pomiędzy instytucją, w której zatrudniony jest psychoterapeuta psychodynamiczny a pacjentem, należy wybierać dobro i interesy osoby leczonej. Jeśli nie jest to możliwe, zawiesić kontakt z instytucją lub pacjentem na czas rozwiązywania konfliktu. Jeśli psychoterapeuta psychodynamiczny pełni różne role zawodowe, w relacji z pacjentem przestrzega zasady niełączenia pozostałych ról zawodowych z rolą psychoterapeuty.

Relacje pomiędzy psychoterapeutą a pacjentem

Proces psychoterapii powinien być poprzedzony określeniem kontaktu terapeutycznego oraz ram psychoterapii, czyli tzw. settingu. Ustalenia te szczególnie powinny odnosić się do metody pracy, długości oraz częstotliwości spotkań, miejsca spotkań oraz zasad finansowania. Relacja terapeutyczna jest dobrowolna, pacjent ma prawo w dowolnym momencie przerwać/zakończyć leczenie. Psychoterapeuta psychodynamiczny nie powinien podejmować się prowadzenia psychoterapii wobec osób bliskich czy znajomych. Psychoterapeuta psychodynamiczny unika wszelkich relacji towarzyskich z pacjentem, które mogłyby ograniczyć bezstronność relacji psychoterapeutycznej, a także pogorszyć rzetelność i skuteczność pracy psychoterapeuty. Psychoterapeuta psychodynamiczny przestrzega zasady, że relacja psychoterapeutyczna wyklucza relacje o charakterze seksualnym z pacjentem. Zasada ta obowiązuje zarówno w trakcie, jak i po zakończeniu procesu psychoterapii. Psychoterapeuta psychodynamiczny nie wykorzystuje relacji z pacjentem i jego zależności do celów pozaterapeutycznych. Kontakt psychoterapeuty psychodynamicznego z osobami trzecimi tj. z członkami rodziny pacjenta lub jego znajomymi może mieć miejsce tylko za wcześniejszą zgodą pacjenta. Powyższa zasada nie dotyczy leczenia dzieci, osób psychotycznych bądź pacjentów w trakcie hospitalizacji. Jeśli psychoterapeuta psychodynamiczny z jakichkolwiek przyczyn przerywa psychoterapię, powinien wskazać możliwości alternatywnego leczenia.

Wystąpienia publiczne, reklama

Psychoterapeuta psychodynamiczny w wystąpieniach publicznych podaje rzetelne i prawdziwe informacje zgodne z aktualną wiedzą kliniczną i naukową oraz standardami etycznymi. Reklamując świadczone przez siebie usługi psychoterapeuta psychodynamiczny może zamieszczać następujące informacje: nazwisko, stopień naukowy, ukończone szkolenia, posiadane certyfikaty, przynależność do organizacji psychoterapeutycznych, adres, telefon oraz aktualną informację o cenach usług. Psychoterapeuta psychodynamiczny nie wygłasza stwierdzeń nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd dotyczących własnych kompetencji, doświadczenia, prowadzonych usług, wyników pracy psychoterapeutycznej. Psychoterapeuta psychodynamiczny może skorygować nieprawdziwe sady wygłaszane przez innych, dotyczące jego pracy psychoterapeutycznej.

Szkolenia

Jako nauczyciel, trener, superwizor psychoterapeuta psychodynamiczny stara się przekazywać wiedzę zawodową w sposób obiektywny i rzetelny. Psychoterapeuta psychodynamiczny nie podejmuje szkolenia w zakresie psychoterapii osób, które nie mają odpowiednich kwalifikacji. Psychoterapeuta psychodynamiczny nie wchodzi w relacje o charakterze seksualnym z osobami szkolonymi. Psychoterapeuta psychodynamiczny nie wykorzystuje zależności osób szkolonych w sposób emocjonalny, finansowy czy inny dążący do zaspokojenia własnych celów. Reklamy kursów i szkoleń psychoterapeutycznych powinny zawierać rzetelny i jasny opis przekazywanej wiedzy i umiejętności, ze szczególnym uwzględnieniem ceny usług, kryteriów kwalifikacji, kompetencji zespołu szkolącego.

Prawa psychoterapeuty

Psychoterapeuta określa metodę pracy najkorzystniejszą dla pacjenta w świetle dokonanej przez siebie aktualnej diagnozy psychodynamicznej. Psychoterapeuta psychodynamiczny ma prawo ustalić granice w pracy psychoterapeutycznej, w tym postępowanie w przypadku zachowań obraźliwych lub agresywnych ze strony pacjenta. Psychoterapeuta psychodynamiczny ma prawo odmowy podjęcia leczenia, gdy uzna, że nie jest w stanie rzetelnie prowadzić psychoterapii, a także jeśli żądania pacjenta są nierealne albo szkodliwe dla niego lub otoczenia.

Środowisko zawodowe

Psychoterapeuta psychodynamiczny powinien dbać o dobre imię własne, a także Towarzystwa i kolegów. Wypowiedzi o kolegach powinny zawierać prawdziwe informacje, a także być formułowane z odpowiednim szacunkiem. Krytyka kolegów musi opierać się na faktach, być prowadzona rzetelnie i wnikliwie. Należy również rozeznaczyć i odróżnić świadome i intencjonalne zaniedbanie lub działanie na szkodę pacjenta od chwilowego osłabienia uwagi bądź techniki psychoterapeutycznej. W sytuacjach koniecznych psychoterapeuta ma prawo oczekiwać wsparcia, opartego na rzetelnej ocenie, ze strony środowiska i jego instytucjonalnych przedstawicieli.

Postanowienia końcowe

Wszelkie skargi dotyczące naruszeń zasad etyki zawodowej przez psychoterapeutów zrzeszonych w Polskim Towarzystwie Psychoterapii Psychodynamicznej rozpatrują i rozstrzygają (zgodnie z zakresem kompetencji): Rzecznik Odpowiedzialności Dyscyplinarnej, Sąd Koleżeński, Zarząd Polskiego Towarzystwa Psychoterapii Psychodynamicznej. Szczegółowe kompetencje wymienionych organów i tryb odwoławczy od postanowień określa Statut Towarzystwa.

Tekst zaczerpnięty ze strony www.psychodynamika.pl